

Jafnréttisstefna Naustaskóla

skólaárið 2018-2021

Jafnréttisstefna

Jafnréttisstefna þessi er gerð í samræmi við ákvæði laga um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008 og jafnréttisstefnu Akureyrarbæjar. Jafnréttisstefnan nær annars vegar til jafnréttis kynjanna meðal starfsfólks og hins vegar meðal nemenda.

Mikil ábyrgð er á herðum grunnskólanna í ljósi laga og námskrár varðandi jafnréttismál. Aðal markmiðið er að efla sjálfstæði og sjálfsvirðingu jafnt á meðal drengja sem stúlkna og undirbúa þau undir virka þátttöku í fjölskyldu- og atvinnulífi sem og virka þátttöku í samfélaginu. Þannig ber skólanum að huga sérstaklega að eftirfarandi þremur þáttum er lúta að jafnrétti:

- Að allir einstaklingar óháð kyni eigi kost á alhliða menntun og fái hvatningu til náms í samræmi við þroska hvers og eins ekki síður en áhuga.
- Taka skal tillit til kynjamunar og ólíkrar stöðu kynja í skólastarfinu, huga skal sérstaklega að stöðu kynja innan skólans bæði hjá nemendum og starfsfólki.

Skólinn er ekki einungis mennta- og uppeldisstofnun heldur er hann einnig vinnustaður einstaklinga og á skólanum hvílir ábyrgð gagnvart starfsfólki hans.

Þetta er í samræmi við það sem sett var fram í jafnréttislögum og var samþykkt af Alþingi árið 2008 um jafnan rétt karla og kvenna. Í lögnum kemur fram að á öllum skólastigum skuli veita nemendum fræðslu í jafnréttismálum og búa þá þannig undir jafna þátttöku í samfélaginu, atvinnu- og fjölskyldulífi. Í náms- og starfsfræðslu skal leitast við að kynna nemendum störf sem áður hafa verið kynnt sem hefðbundin kvenna- og karlastörf. Mikilvægt er að hafa í huga að kennslugögn séu þannig að mismunun eigi sér ekki stað gagnvart kynjum (Samkv 23. grein jafnréttislaga).

Mikilvægt er að hvetja nemendur áfram í námi og er það áhyggjuefni hversu mörg ungmenni falla burt úr námi rétt eftir að grunnskólagöngu lýkur. Rannsóknir sýna að drengir falla frekar úr námi en stúlkur og fleiri stúlkur fara í háskólanám en drengir, einnig sýnir sig að námsval einstaklinga er mjög kynbundið.

Í Naustaskóla er stefnt að því að allir einstaklingar hafi jafna möguleika á að nýta hæfileika sína og ná þannig auknum þroska í námi/starfi jafnt og félagslífi óháð kyni þeirra eða kynþætti. Skólinn vill tryggja að komið sé til móts við þarfir hvers og eins og stuðla þannig að uppbyggingu hvers og eins hvort heldur er í námi hans eða starfi. **Þess skal gætt í öllum starfsháttum skólans og daglegri umgengni við nemendur að þeim sé ekki mismunað á grundvelli kynferðis.**

Til að stuðla að jafnrétti í Naustaskóla verður gætt að eftirfarandi þáttum:

- Jafnréttissjónarmiða verði gætt hvarvetna í skólastarfinu og jafnréttismál reglulega tekin til umræðu.
- Sem vinnustaður mun skólinn stuðla að jafnrétti í ráðningum starfsfólks, öll störf eru auglýst og leitast við að jafna kynjahlutföll að öðru jöfnu. Störf eru ekki flokkuð í karla- eða kvennastörf. Bæði kynin njóti sömu möguleika til endurmenntunar, símenntunar og starfsþjálfunar og til að sækja námskeið sem haldin eru til að auka hæfni í starfi eða til undirbúnings fyrir önnur störf. (samkv 20.gr jafnréttislaga).
- Allir fái að koma fram og láta ljós sitt skína burtséð frá kyni.
- Skólinn starfar samkvæmt markmiðum aðalnámskrár. Markmið er lúta að kennslu nemenda í jafnréttismálum eru tilgreind í mörgum greinum og skulu kennarar vinna samkvæmt því.

Í kennsluáætlunum kennara verði gerð grein fyrir jafnréttisfræðslu vetrarins, nemendur skulu hljóta fræðslu um jafnréttismál þar sem m.a. skal lögð áhersla á að búa bæði kynin undir jafna þátttöku í samfélaginu, svo sem í fjölskyldu- og atvinnulífi.

Nemendur fái náms- og starfsfræðslu og öðlist þannig sýn á áhugasvið sitt, fjölbreytileika og ekki síst sveigjanleika og þor. Í náms- og starfsfræðslu og við ráðgjöf skulu bæði kyn hljóta sömu kynningar. Mikilvægt er að kynna bæði stúlkum og piltum möguleika á framhaldsmenntun og störfum sem litið hefur verið á sem hefðbundin kvenna- eða karlastörf en jafnframt hvetja nemendur til að prófa það sem hentar hverjum og einum burtséð frá kyni.

- Kennslu- og námsgögn skulu þannig úr garði gerð að kynjum sé ekki mismunað. Nýttur skal gátlisti Menntamálastofnunar, þar sem m.a. er horft til kynjasjónarmiða, sem öllum höfundum og öðrum sem vinna fyrir stofnunina er gert að hafa að leiðarljósi.
- Jafnréttisstefnu og aðgerðaáætlun skal taka til umræðu og endurskoðunar meðal starfsfólks árlega. Jafnréttisnefnd skólans skal funda minnst fjórum sinnum á ári og fylgja eftir ákvæðum stefnunnar.
- Skólastjórnendur skulu skv. lögum gera sérstakar ráðstafanir til að koma í veg fyrir að nemendur verði fyrir kynbundnu ofbeldi, kynbundinni áreitni og kynferðislegri áreitni í skólanum hvort heldur sem er af hálfu annarra nemenda eða starfsfólks.
- Hvernig: Fræðsla til nemenda um kynþroska, kynlíf og siðferði í samskiptum kynjanna.

Naustaskóli setur sér að taka vel á móti öllum nemendum og foreldrum í skólasamfélagið óháð uppruna þeirra. Gera alla meðlimi skólasamfélagsins virka og stuðla að virkri þátttöku þeirra. Til að ná þessum markmiðum ætlar skólinn að:

- Vera opinn fyrir fjölbreytileika mannlífsins.
- Sýna mismunandi trúarbrögðum og menningu umburðarlyndi.
- Sýna umhyggju og vera styðjandi.
- Veita góðar og aðgengilegar upplýsingar.
- Leitast við að byggja upp traust og góð tengsl á milli heimilis og skóla.
- Leitast við að uppfræða starfsfólk og nálgast fræðslu þegar við á.
- Nýta sér þjónustu túlka þegar þess er þörf.
- Leitast við að aðlaga námsumhverfi og nám nemandans að þörfum hans.

Starfsfólk

Meirihluti starfsfólks Naustaskóla eru konur. Í september 2018 var kynjasamsetning þannig: 13 karlar og 62 konur, karlar eru því rúmlega 17% af starfsfólki Naustaskóla. Við nýráðningar verður leitast við að jafna kynjahlutfallið.

- Hvernig: Gerð verði samantekt á kynjahlutfalli starfsfólks skólans eftir starfsheitum.
- Hver: Skóladeild /starfsmannaþjónusta og skólastjóri.
- Hvenær: Fyrst haustið 2017, síðan haust 2020 og þriðja hvert ár eftir það. Í samræmi við mannauðsstefnu Akureyrarbæjar skulu störf auglýst.
- Hvernig: Í auglýsingum verði vitnað til jafnréttisáætlunar skólans og jafnréttisáætlunar Akureyrarbæjar. Við ráðningar verði unnið í samræmi við verklagsreglur Akureyrarbæjar um ráðningar m.t.t. kynjasjónarmiða. Karlar verði hvattir til að sækja um lausar stöður við skólann.

Starfsþjálfun og endurmenntun

Starfsfólki Naustaskóla óháð kyni sem vinna sambærileg störf í skólanum skal til jafns standa til boða starfsþjálfun og endurmenntun

Hvernig: Við gerð símenntunaráætlana skal þess gætt að kynjunum sé ekki mismunað og tilboð séu við hæfi beggja kynja. Starfsfólki skal standa til boða fræðsla um jafnréttismál. aka skal saman annað hvert ár tölulegar upplýsingar um endurmenntun beggja kynja.

Hver: Stjórnendur og jafnréttisnefnd skólans.

Hvenær: Við gerð endurmenntunaráætlunar/símenntunaráætlunar skólans sem er gerð vor hvert.

Laun

Nauðsynlegt er að fylgjast með launum starfsmanna út frá kynjasjónarmiði og vinna að því að jafna laun kynjanna komi launamunur í ljós.4 Hvernig: Gerð verði úttekt þar sem skoðuð verða grunnlaun, yfirvinnugreiðslur o.s.frv. eftir kyni og starfsheitum. Komi launamunur í ljós verður leitað leiða til að leiðrétta það. Hver: Jafnréttisráðgjafi Akureyrarbæjar. Hvenær: Við úttekt hjá Akureyrarbæ. Ááætlað á þriggja ára fresti, síðast gert 2016.

Samræming starfs og einkalífs

Mikilvægt er að starfsfólk hafi tækifæri til þess að sinna skyldum sínum í starfi jafnt sem einkalífi og gott að jafnvægi sé þar á milli. Reynt er að koma til móts við starfsmenn um sveigjanleika í störfum þar sem kostur er.

Hvernig: Óskir starfsfólks um sveigjanleika verði metnar eftir aðstæðum. Gerðar verða kannanir meðal starfsfólks Akureyrarbæjar á samræmingu starfs og einkalífs.

Hver: Jafnréttisráðgjafi Akureyrarbæjar, jafnréttisnefnd skólans og skólastjóri.

Hvenær: Síðast gert 2017, smærri úttektir skóla 2019 samhliða nýjum kjarasamningum.

Kynbundið ofbeldi, kynbundinni áreitni og kynferðislegri áreitni

Gerðar hafa verið leiðbeiningar fyrir bæjarkerfið um viðbrögð við kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni og einelti á vinnustöðum.

Allt starfsfólk skólans þarf að vera meðvitað um ábyrgð og færar leiðir ef upp koma tilvik sem varða kynbundið ofbeldi, kynbundna áreitni, kynferðislega áreitni eða einelti. gerðar verða kannanir hjá Akureyrarbæ vegna þessara þátta. Hvernig: Leiðbeiningabæklingur verði kynntur öllu starfsfólki. Jafnréttisnefnd skólans sér til þess að bæklingar séu aðgengilegir öllu starfsfólki. Aflað verður upplýsinga í starfsmannaviðtölum og kynnt reglugerð varðandi aðgerðir gegn einelti, kynferðislegri og kynbundinni áreitni og ofbeldi á vinnustöðum. www.vinnueftirlit.is/media/semheyra-undir-vinnuvernd/B_nr_1009_2015.pdf

Hver: Jafnréttisnefnd og stjórnendur skólans. Jafnréttisráðgjafi Akureyrarbæjar. Hvenær: Í upphafi hvers skólaárs. Deildum og stofnunum bæjarins stendur ávallt til boða fræðsla um áreitni á vinnustöðum.

Ábyrgð og stjórnun jafnréttismála

Jafnréttisnefnd Naustaskóla hefur umsjón með þróun, útfærslu og eftirfylgni jafnréttisstefnu skólans, bæði hvað varðar starfsfólk og nemendur skólans. Skólastjóri ber ábyrgð á jafnréttisáætlun en skipar jafnréttisnefnd sem sér um endurskoðun og viðhald jafnréttisáætlunar. Í jafnréttisnefnd skólans sitja skólastjóri, deildarstjóri, námsráðgjafi, húsvörður og forstöðumaður Frístundar.

Aðgerðaráætlun Naustaskóla 2018-2021

Tími	Markmið	Aðgerð	Ábyrgð
sept	Gera nemendur og starfsfólk skólans meðvitað um ábyrgð og færar leiðir upp koma tilvik sem varða kynbundið ofbeldi, kynbundna áreitni, kynferðislega áreitni eða einelti	Leiðbeiningabæklingur verði kynntur öllu starfsfólki. Jafnréttisnefnd skólans sér til þess að bæklingar séu aðgengilegir öllu starfsfólki. Nemendur fá fræðslu.	Jafnréttisnefnd og stjórnendur skólans. Jafnréttisráðgjafi Akureyrarbæjar Náms- og starfsráðgjafi
sept	Jafnréttisáætlun endurskoðuð	Jafnréttisáætlun skilað til samfélags- og mannréttindasviðs til samþykktar	Skólastjórnendur
okt	Tryggja skal að allt starfsfólk þekki jafnréttisáætlun skólans.	Nýju starfsfólki kynnt jafnréttisáætlun skólans. Eldra starfsfólk fær upprifjun á henni.	Skólastjórnendur
okt	Í ársáætlun kennara verði gerð grein fyrir jafnréttisfræðslu vetrarins, nemendur eiga að fá fræðslu um jafnréttismál þar sem m.a. skal lögð áhersla á að búa bæði kynin undir jafna þátttöku í samfélaginu, svo sem í fjölskyldu- og atvinnulífi.	Kennarar skila til stjórenda ársáætlun þar sem koma fram markmið og leiðir í jafnréttisfræðslu.	Skólastjóri
nóv	Tekinn verður til athugunar hugsanlegan kynjamunur í tengslum við frammistöðu nemenda	Rætt á umræðuþingi kennara og á kennarafundi.	Skólastjórnendur
jan	Könnun á hvort kynjamun sé að finna í þátttöku foreldra í viðtölum	Kennara taki saman mætingar foreldra í viðtöl nemenda. Niðurstöður teknar saman og kynntar	Skólastjórnendur/ umsjónarkennarar
feb	Að kanna viðhorf og líðan nemenda	Stutt könnun um líðan og jafnréttismál fyrir nemendur. nafnlaus en kyngreind. Niðurstöður Skólapúls.	Náms- og starfsráðgjafi
feb	Fylgst er með launum starfsmanna út frá kynjasjónarmiði og unnið að því að jafna laun kynjanna komi launamunur í ljós.	Gerð verði úttekt þar sem skoðuð verða grunnlaun, yfirvinnugreiðslur o.s.frv. eftir kyni og starfsheitum. Komi launamunur í ljós verður leitað leiða til að leiðrétta það.	Skólastjóri og Jafnréttisráðgjafi Akureyrarbæjar.
mars	Að nýta upplýsingar til þróunar	Kennarateymi ræða niðurstöður viðhorfs og líðan könnunar ásamt niðurstöðum úr Skólapúlsi.	Kennarateymi
sept til apríl	Nemendur fá starfskynningar og umræðu um jafnan rétt karla og kvenna í fjölskyldu og atvinnulífi.	Nemendur vinni verkefni, eigi umræður og fari í starfskynningar. Fá fræðslu um jafnan rétt kynjanna.	Náms- og starfsráðgjafi
maí	Jafnréttisstefna Naustaskóla endurskoðuð.	Starfsfólk/Skólaráð les áætlunina yfir og gerir breytingatillögur. Skólaráð afgreiðir nýja áætlun	Skólastjóri

